

23. Beskrivelse af hvordan det var at være elev på Aalborg Katedralskole under besættelsen. Tekst skrevet i sommeren 1945 af eleven, Bodil Olsen, i forbindelse med rektor Galsters udarbejdelse af en bog om Aalborg Katedralskole under besættelsen. Bodil Olsen var selv aktiv i modstandsbevægelsen (uddrag).

(....)

„Før Besættelsen var Skolen det Sted, hvor vi skulde tilbringe seks Timer af Dagen i Selskab med seks forskellige Lærere, som vi absolut ingen Føling havde med, vi vidste ingenting om dem, og i hvert Fald tilsyneladende interesserede de sig heller ikke for os, udover at de bestræbte sig for at stoppe saa meget Stof som muligt ind i vore lidet modtagelige Hjerner. Selve Skolen, ja, selvfølgelig holdt vi af den inderst inde, men alligevel, nogen større Betydning havde den ikke for os.

Alt dette forandredes med Besættelsen 1940. Det første Aars Tid var den Maade, vi mest mærkede det paa, gennem Morgensangen, den fik pludselig en helt anden Mening. Før i Tiden havde det egentlig virket direkte irriterende, naar vi skulde synge i Festsalen; Mandag Morgen ønskede vi, det var en lang Salme, saa der kunde gaa noget af Timen, og Lørdag Eftermiddag, at det var en kort, saa vi kunde komme hjem og ud at lege. Men nu — ja, med eet Slag var alt det, der stod i Fædrelandssangene, og som vi før havde betegnet som noget forældet, romantisk Snak, blevet til Sandhed for os; vi begyndte at synge rigtigt med og at lægge vor egen Betydning i det, vi sang, og — vi begyndte at føle, at Skolen var en Enhed; det gik mig som saa mange af mine Kammerater, naar jeg stod heroppe og sang saadan noget som ”Vi vil værge vort Land” o.lign., følte jeg, at dette vi i første Instans betød Rektor, Lærerkollegium, Elever, kort sagt Skolen.”

Saa kom Maj 1942, da Rektor fik Orlov, og 6 af vore Kammerater maatte gaa i Fængsel; da blev der sat en ny Milepæl i Skolens Historie. Havde der været et begyndende Sammenhold før, saa tog det kolossalt til nu. Lærerne havde før alle vist den saakaldte ”korrekte” Opførsel og ikke taalt et ord angaaende Tyskerne, men nu blev det noget andet, en efter en, det tog et Aar inden den sidste lagde Masken, viste de deres rette Sindelag, og ih hvor det lettede, nu blev Historietimerne først levende for os, og som naturligt var, søgte vi nu i Dansktimerne netop den Litteratur, der havde direkte Bud til os. Nu kunde vi faa Lov til at diskutere frit i Timerne uden Faren for at blive for aktuelle, vi kunde udveksle Nyheder, og uden at faa et Svar som, ”Jeg taaler ikke en saadan udtalelse”, udtrykke vor Glæde over Fremgang hos de allierede osv.

Dette gælder dog især for de sidste to Aar, i denne Tid blev flere og flere af os optaget af Arbejde udenfor Skolen, og de fleste Lærere viste en meget stor Forstaaelse overfor os. Det hændte f.Eks., naar en Elev havde været under Jorden og atter kom i Skole, at Læreren uden at spørge, hvilken Sygdom Eleven havde haft, spurgte, om han nu ogsaa var helt rask og, om det ikke var bedre at blive et par Dage endnu osv., saa kunde enhver lægge i det, hvad han vilde. Skolen var pludselig blevet som et Hjem for os, ja mange betragtede det som et Fristed, fordi de der følte sig mere sikre end noget andet Sted.

Til at gøre denne Følelse fremherskende kom ogsaa den Omstændighed, at Eleverne indbyrdes var bombesikre paa hinanden; havde en Elev f.Eks. maattet forlade Skolen i Utide, saa hans Taske laa

derhenne endnu, ja saa delte Kammeraterne ganske roligt Bøgerne imellem sig, lagde Tasken ind under Katederforhøjningen og afventede Begivenhedernes Gang.

(...)

...det var en af de Dage da Gestapo jo aflagde Besøg. Skolens Elever var som sædvanlig myldret ned i Gaarden, og et Par af Eleverne gik og diskuterede det skete med en Lærer, han havde øjensynlig mærket, at der var noget i Vejen med dem, for pludselig begyndte han ganske umotiveret at tale om Rektors Have, saa vidste de Besked om, ad hvilken Vej de skulde komme bort, hvis det blev dem for hedt.

Det var en Oplevelse at gaa I Aalborg Katedralskole i de sidste Aar, det var med Stolthed, at man sagde, man var Elev der, og jeg tror, at den Aand, der har hersket paa Skolen i Disse Aar, har været til lige saa stor Opmuntring for alle de, der af en eller anden Grund ikke aktivt kunde tage Del i Kampen, som for de mange, der trods alt gik og frygtede for at blive arresterede. Jeg har tit hørt en Udtalelse som denne: "Bare de nu ikke laver noget med Skolen, hvis vi er flere, der bliver taget".

(...)